

Datum: 18 mei 2021

Betreft: Brief van Natuurorganisaties over de RES 1.0 van Noord-Holland Noord en Noord-Holland Zuid

Geacht Statenlid,

De natuurorganisaties in de provincie Noord-Holland zijn over het algemeen positief over de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. We constateren dat in de RES 1.0 een ambitieuze doelstelling voor het opwekken van duurzame energie op land is opgenomen en (in vergelijking met de concept RES 1.0) meer rekening wordt gehouden met natuur en landschap in Noord-Holland.

Tegelijk zijn er nog een aantal zoekgebieden in natuurgebieden en waardevolle landschappen overgebleven. Het gaat om het volgende zoekgebied op de RES kaart van Noord-Holland Noord: zonne-atollen op het IJsselmeer (regio Kop van Noord-Holland nr. 6). Op de RES kaart van Noord-Holland Zuid gaat het om de volgende zoekgebieden: Windmolens langs de dijk naar Marken (regio Zaanstreek-Waterland nr. 2), Windmolens in het IJmeer (regio Amsterdam nr. 4c), en de polder Holendrecht, nabij het landje van Geijsel (regio Amstellanden, nr 2). Wij vragen u als Provinciale Staten niet akkoord te gaan met deze zoekgebieden uit de RES 1.0 en hiervoor andere meer geschikte plekken aan te wijzen (zie hiervoor de Visiekaart [Zon](#) en [Wind](#) van natuur- en milieuorganisaties).

In deze brief lichten wij onze visie op de RES 1.0 verder toe.

Energietransitie is noodzakelijk

Om de opwarming van de aarde te beperken tot anderhalve graad en om het doel van 49% minder CO₂-uitstoot in 2030 te halen, is vanaf nu maximale energiebesparing en opschaling van duurzame energie nodig. Wind op zee wordt al maximaal opgeschaald. Bovendien kan bij volledige benutting de Noordzee voorzien in 40-60 procent van de totale energiebehoefte van Nederland. Zon en wind op land zijn dus nodig om fossiele energie uit te bannen. Het invullen van de doelstelling voor hernieuwbare energie op land is absoluut noodzakelijk om aan de klimaatverplichtingen te voldoen.

Verhoog de ambitie

Naast de zoekgebieden die in de RES 1.0 zijn aangegeven, zien we nog mogelijkheden om zon en wind opstellingen te plaatsen in Noord-Holland. De natuurorganisaties hebben een kaart ontwikkeld waarop is aangegeven waar deze ruimte zich bevindt buiten natuurgebieden om. Voorbeelden hiervan zijn de Schermer, de Purmer, en het gebied tussen Alkmaar en Schagen. We roepen op om meer onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor zon en wind in deze gebieden, gezamenlijk met lokale stakeholders. Ook in de gebieden waar vanwege bodemdaling, recreatie of landschapsherstel al een opgave ligt, zijn er kansen voor een integrale ontwikkeling waar duurzame

energie deel van uitmaakt. Hierbij is ons uitgangspunt dat hernieuwbare opwekprojecten landschappelijk ingepast moeten worden en natuurwaarden moet versterken.

Geen zon en wind in natuurgebieden (Natura-2000 en NNN)

Het plaatsen van wind en zon in natuurgebieden zoals het IJsselmeer, Markermeer en IJmeer heeft grote gevolgen voor de water- en trekvogels. Windmolens veroorzaken slachtoffers en vormen een barrière voor trekvogels. Open water is essentieel als rust-, broed- en foerageergebied; watervogels zijn bang voor obstakels. Dus ook voor zonnepanelen. Wij zijn tegen deze plannen. Andere voorbeelden van onwenselijke zoekgebieden voor wind in waardevolle landschappen zijn de dijk naar Marken en in het weidevogelgebied bij Ouderkerk aan de Amstel. Ook hier zijn wij op tegen, want het kan niet zo zijn dat we de klimaatcrisis oplossen en tegelijk de biodiversiteitscrisis verergeren.

Vorig jaar heeft u de motie 121-2020 aangenomen, waarin GS wordt gevraagd *“om in het vervolgtraject bij de uitwerking en concretisering van de zoekgebieden voor energieopwekking door wind rekening te houden met aanwezigheid van belangrijke internationale vogeltrekroutes en rust- en foerageergebieden als belangrijk aandachtspunt daarbij te hanteren”*. Onze organisaties constateren dat een aantal zoeklocaties mede om deze reden zijn afgefallen, waarvoor dank. Het voorgenomen zoekgebied langs de dijk naar Marken is echter precies in een van de allerbelangrijkste rustgebieden voor watervogels ingetekend. Door de aanwezige luwte komen hier kranswieren en waterplanten voor, waar vele duizenden eenden en zwanen op af komen. Ook het IJmeer, en de kustzone naast de Wieringermeerpolder, zijn erg belangrijk voor vogels.

Wij hopen dan ook dat u deze motie nader wilt specificeren door IJmeer, Polder Holendrecht, omgeving Marken, en het IJsselmeer bij de Wieringermeer expliciet te noemen, en als zoekgebied uit te sluiten. De voorgenomen windturbines bij Marken en het IJmeer kunnen vervolgens bijvoorbeeld in het zoekgebied langs het Noordzeekanaal in de regio Zaanstreek worden opgenomen.

Oproep voor Noord-Hollands Perspectief op de RES

In februari 2020 is in Provinciale Staten het “Noord-Hollands Perspectief op de RES” besproken. De bijbehorende kaart is destijds niet formeel vastgesteld, met als reden dat de beoordeling pas na het presenteren van de zoekgebieden wordt uitgevoerd. Nu, ruim een jaar later, is het moment gekomen waarop uw oordeel wordt gevraagd. Wij hopen dat u deze kaart bij uw afweging wilt betrekken, en dan met name het oordeel “rood” voor het zoekgebied in Polder Holendrecht.

Het Noord-Holland Perspectief heeft als uitgangspunt voor de RES bewezen technieken voor hernieuwbare opwek op land, en stelt dat in de eerste plaats zoveel mogelijk daken, restruimten en nutsvoorzieningen moeten worden benut. Als dat onvoldoende past, komt het landelijk gebied in beeld. Dit betekent dat het plaatsen van zon en wind in waardevolle natuurgebieden kan worden voorkomen.

We hopen dat u onze boodschap meeneemt en mee laat wegen in uw besluitvorming over de RES 1.0.

Neem voor meer informatie contact op met:

Minella Haazelager van de Milieufederatie Noord-Holland: 06-40559298 of minella@mnh.nl
Martijn de Jong van Natuurmonumenten: 06-52323874 of m.dejong@natuurmonumenten.nl

Andrea Zierleyn van Vogelbescherming Nederland: 06-57708160 of
andrea.zierleyn@vogelbescherming.nl

Met vriendelijke groet,

Sijas Akkerman, Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

Willem Hellevoort, Natuurmonumenten

Ernest Briët, Landschap Noord Holland

Karen Kos, Het Goois Natuurreservaat

Fred Wouters, Vogelbescherming Nederland